

Innehåll

Förord	11
Den livsviktiga jorden	13
Vad är ett hållbart jordbruk?	14
Jordens olika komponenter	15
Ökenspridning i Afrika	19
Hur jorden påverkas av salt	28
Jorden rasar ner från bergssluttningarna i Nepal	33
Mer eller mindre lyckade biståndsprojekt	36
Ekologisk odling – ett hållbart jordbruk?	38
Hur bildas jord?	43
De allra första jordarna	43
En vandring på Kreta ger nya insikter	48
Jordmånsbildning vid en glaciärkant	49
Podsolering och jordmånsbildning i Sverige	53
Växterna snabbar på jordmånsbildningen	58
Naturens egna jordarkiv	60
De första växterna behövde svampar	62

Blomsterprakt och näringsbrist	65
Blomsterrika marker i Sarek och på det öländska alvaret	65
Fosforbrist och mykorrhiza kan förklara blomsterprakten	71
Vissa växter trivs i sura marker	74
Artrika blomstermarker under människans hävd	76
Hur barnens lek kan hjälpa blommor och bin	82
Även naturen själv kan förgifta marken	85
Livet i jorden	89
Mångfalden i jorden	89
Livets väv i jorden	96
Daggmaskar på en gräsplan i Tomelilla	104
Daggmaskarna: hjältar i Europa, marodörer i Minnesota	109
Termiter som ingenjörer	111
Termiternas kulturella bidrag till mänskligheten	115
Näringens cirkulation	117
Min hushållskompost	117
Vid Tiputinifloden i Amazonas	122
I regnskogen är nedbrytningen så snabb att jord knappt hinner bildas	126
Stilla nätter faller jätteträd i djungeln	130
Spjutsporer – huaoranispjut	132
Dyngbaggar och dyngsvampar – viktiga aktörer på nedbrytningens scen	135
Den låga temperaturen i Skandinavien gör att tjocka humuslager kan byggas upp	140
Svensk täckodling härmar regnskogen	146

Biologisk krigföring	147
Hur jordens organismer kan hjälpa oss	147
Människor har mycket att lära av svampodlande myror	151
Biologisk kontroll	154
En fråga om smak	161
Terroir – finns vinets smak i jorden?	161
Hur man får smak på sina tomater	168
Jorden och klimatet	173
Hur torvjordar kan bidra till klimatförändringar	173
I Abisko följer forskarna kolets väg från torv till atmosfär	175
Kolflödet från marken – klimatforskarnas stora frågetecken	177
Uthållig användning av gödselmedel	183
Finns lösningen i regnskogen?	186
Ordlista	192
Litteraturltips	195
Tack	199
Bildrättigheter	200